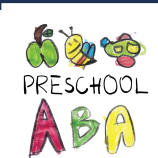

Behaviorálna modifikácia

ABC správania?

For Primary and Preschool Teachers

Na konci tohto modulu budú účastníci schopní:

1. Porozumieť behaviorálnej modifikácii
2. Definovať správanie
3. Identifikovať antecedenty (spúšťače) and konsekvencie (následky) správania
4. Použiť ABC dáta formulár
5. Identifikovať rozdiely medzi problémovým správaním a poruchami správania

Úvod

Behaviorálna analýza– veda o správaní:

- Behaviourizmus – filozofický smer v porozumení správania;
 - Experimentálna behaviorálna analýzy– základný výskum (Pavlov, Watson, Thondike, Skinner);
 - Aplikovaná behaviorálna analýza a prax– aplikovaný výskum, uplatňovanie empiricky overených postupov a metód s cieľom dosiahnuť spoločensky významné zmeny v správaní.

Behaviorálna modifikácia

- Postupy zahŕňajúce analýzu a modifikáciu udalostí v prostredí s cieľom zmeniť správanie;
- **Excesy v správaní** - prílišné správanie s cieľom znížiť ho (sebestimulačné správanie, záchvaty hnevu)
- **Deficity** správania - príliš málo správania s cieľom zvýšiť ho (komunikácia, herné zručnosti, sociálne zručnosti).

Správanie

- Všetko čo človek robí alebo hovorí (alebo myslí).

Pomenovanie správania vs Definícia správania

Ide o pomenovanie správania alebo o definíciu správania?

Nahnevaný

- pomenovanie

Zlý

- pomenovanie

Vzdorovitý

- pomenovanie

Hlasité mrnčanie

- definícia

Búchanie päšťou o stôl

- definícia

Ťahanie vlasov

- definícia

Opíšte správanie pozorovateľnými a merateľnými pojmami

Definícia správania

Objektívna: pozorovateľné správanie

Jasná: čitateľná, špecifický definovaná

Kompletná: čo zahŕňa vs. čo nezahŕňa

A good characterisation of a behaviour is one where, after reading it, different people observing the behaviour agree that the behaviour occurred.

Otázka

- *Je toto dobrá definícia?*

Epizódy hnevu - definované ako epizódy drvenia vecí (jedla alebo materiálov v triede), trenia uší a očí, plaču alebo mrnčania. Môžu to byť sprevádzané fyzickou agresiou, hryzením alebo sebapoškodzujúcim správaním. Nová epizóda sa začína po 1 minúte, keď sa neprejavuje správanie, ako je definovaná vyššie.

Áno

Otázka

- *Je toto dobrá definícia?*

Prejedanie definované ako situácia, keď zjem viac, ako som chcel, alebo keď zjem príliš veľa a cítim sa nafúknutý, alebo keď mám príliš tesný opasok.

Nie

Otázka

- *Je toto dobrá definícia?*
- Štúdium je definované ako situácia, keď mám pred sebou v knižnici alebo na stole otvorené knihy, televízor je vypnutý a nič ma nerozptyľuje.

Nie

Otázka

- *Je toto dobrá definícia?*

Sebapoškodzujúce správanie, definované ako akýkoľvek prípad udierania sa po hlave alebo nohe, búchanie hlavou o tvrdý povrch, škrabanie sa alebo hryzenie.

Áno

Aktivita – Brainstormingové stretnutie

(Príloha 5)

- „Aké 2-3 najčastejšie problémové správanie vidíte vo vašej triede?“
- „Aké intervencie, ktoré ste vyskúšali, boli aspoň trochu užitočné?“

Praktická aktivita: Presné definovanie správania

Problémové správanie

- musí pre jednotlivca predstavovať spoločensky významný problém;
- musí predstavovať spoločensky významný problém pre ostatných;
- bráni osobe vo vykonávaní každodenných činností.

ABC správania

- Vzťah medzi podnetmi v prostredí a správaním.

ABC

Antecedent

Správanie

Konsekvencie

ABC správania

3-pojmová kontingencia správania

Antecedent (A)	Správanie (B)	Konsekvencie (C)
<i>Čo sa stalo pred správaním</i>	<i>Ako správanie vyzerá</i>	<i>Čo sa stalo počas a po správaní</i>
Požiadavka: "Je čas odložiť hračky"	Dieťa začne kričať.	Učiteľ ho nechá sa ešte chvíľu hrať.
Učiteľka sa rozpráva s rodičom.	Dieťa udrie mamu.	Mama dieťa pokarhá, za to, že ju udrelo.

Aktivita

- V skupine vymenujte 5 antecedentov správania, ktoré ste identifikovali vo vašej triede.
- V skupine vymenujte 5 konsekvencií správania, ktoré ste identifikovali vo vašej triede.

Role-Play aktivita (príloha 6)

Účastníci si precvičia zber dát ABC pozorovaním hraného scenára

- Scenár 1
- Scenár 2

Okolnosti v prostredí

- Sú to udalosti, ktoré zvyšujú pravdepodobnosť, že určitý antecedent vyvolá správanie.

Okolnosti v prostredí	Antecedent	Správanie	Konsekvencie
Chce tablet (motivácia)	Inštrukcia: „uprac izbu“	Poupratuje izbu	Dostane tablet
Hodinu pozerá TV	Inštrukcia: „uprac izbu“	Plače	Odložená inštrukcia a povolenie ďalej pozerat' TV

Poruchy správania

- Poruchy správania - zvyčajne zahŕňajú trvalejší a pervazívny vzorec rušivého alebo maladaptívneho správania,
- Často majú pôvod v základných psychologických alebo neurologických stavoch,
- problémové správanie môže byť situačné, dočasné alebo môže byť reakciou na špecifické okolnosti.

Wrap-up

Define the behaviour and identify antecedents and consequences in the following examples:

When the lesson is over, the teacher tells the students to put their chairs back on their desks. Mike runs around the classroom laughing. The teacher stops him, points to the chair and repeats the instruction.

Zhrnutie

Definujte správanie a identifikujte antecedenty a konsekvencie v nasledujúcom príklade:

- Po skončení hry je čas upratať hračky. Učiteľka začne ukladať hračky do skrine. V tom momente dieťa začne plakať, udrie učiteľku a odmieta hračky odložiť. Učiteľka mu povie, aby sa upokojilo a že ak chce, môže sa hrať ešte 5 minút.

Zhrnutie

Definujte správanie a identifikujte antecedenty a konsekvencie v nasledujúcom príklade:

- Dieťa vstúpi do triedy s asistentom, ale okamžite začne plakať. Asistent berie hračky a ponúka ich dieťaťu, kým si dieťa nevezme aspoň jednu a neprestane plakať.

Bonus

Identifikujte antecedent, správanie a konsekvencie v nasledujúcom príklade:

Na ulici stretnete starého priateľa:

„Ahoj, ako sa máš? Dlho som ťa nevidel“,

„Ahoj, mám sa dobre, bol som dlho chorý“,

“Vážne, čo sa ti stalo? Už si v poriadku?”,

“Áno, som v poriadku, len mám problémy s chrbticou. Ako sa máš ty?”

Đakujeme